

בעודו ילד, בעת שהיה הולך עם הילדים בני גילו ללימודים, הם היו עוברים מול בית האיש ההוא, שם במרפסת היה מוטל גחון על ברכיו וידיו ופולט הברות משונות. היו אף ילדים שלא התביישו במעשיהם, והיו מניפים לעברו אצבע מאשימה ומתריסים כנגדו על שהעז לדבר לשון הרע על ארץ ישראל. ישמע חכם ויוסף לקח.

מצב בטוח בארץ ישראל

מספרים שהגאון רבי חיים מצאנז זצ"ל, אמר להגאון רבי ישראל משקלוב זצ"ל כדברים האלו: הלא לכאורה תמוה הדבר מה שמסופר בתורתנו, כי על פי עצת ראובן, השליכו בני יעקב את יוסף לתוך הבור, אשר לפי דעת חכמינו היה מלא נחשים ועקרבים, והלכה פסוקה היא בהרמב"ם: נפל לחפירת נחשים ועקרבים מעדיין עליו שמת (ואשתו מותרת להנשא) משום שסופו למות, ובכל זאת מעידה עליו התורה: "וישמע ראובן ויצילהו מידם", ואילו יהודה שאמר: "מה בצע כי נהרוג את אחינו וכסינו את דמו לכו ונמכרנו לישמעאלים", ועל ידי זה הציל את יוסף ממיתה ודאית, ולא עוד אלא שעל ידו נשתלשלו הדברים ויוסף זכה למלכות, בכל זאת אומרים חכמינו: "כל המברך את יהודה (על מעשהו זה) אינו אלא מנאץ"

ואולם יש הבדל גמור בין עצת ראובן לבין עצתו של יהודה - המשיך רבי חיים את דבריו - ראובן הציע להשליך את יוסף לתוך הבור, אבל הבור היה בארץ ישראל, וכשאדם מישראל נמצא בתוך ארצו, מצבו יותר בטוח גם אם נחשים ועקרבים סובבים אותו... אבל עצת יהודה היתה למכור את יוסף לישמעאלים ולהוציאו לחוץ לארץ, ובגולה ובנכר - סיים רבי חיים את דבריו - גם אם לפרקים זוכה אדם מישראל לעלות לגדולה, בכל זאת הריהו קרוב למיתה יותר מן החיים...